

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANO

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BELA

Hogy kerültek Goldisék az Averescu-kormányba Ujjászervezik a nemzeti pártot Nemzeti Agrárpárt címen

Bukarestből táviratozzák a Radonak: A Cuvantul szerint a nemzetipárt felbomlása biztosra vehető. Máris tömegesen ki a párt legjelentősebb tagjai és óráról-órára szaporodnak a pártvezetőséghez érkező kilépési nyilatkozatok.

A nemzetipárt vezetősége aggodalommal látja a váratlanul bekövetkezeti új helyzetet. Valószínű, hogy teljesen reorganizálni fogják a pártot.

A pártvezetőség már is elhatározta, hogy húsvét után országos kongresszust hív össze, amelyen az összes kilépésekről jelentést fognak tenni és módosítani fogják a párt eddigi programját is. A terv az, hogy még a párt elnevezését is megváltoztassák, a nemzeti pártot ezután nemzeti agrár pártnak fogják hívni.

A nemzeti párt nézve legsúlyosabb csapás a Take Jonescu frakciójának állásfoglalása a párt vezetésével szemben.

A takisták ugyanis tegnap este külön értekezletet tartottak amelyen határozatot hoztak jó vendő magatartásukra vonatkozólag. Értesítették erről a nemzeti párt vezetését. A takisták azt követelik a nemzeti párttól, hogy a párt jövőbeli magatartására nézve egészen új direktívát adjanak.

Kíváncsún tartják, hogy az egész országra nézve egy pártvezért és egy főtitkárt válasszanak meg az ügyek intézésére. A határozat azzal fenyegeti meg a nemzeti pártot, hogy

az esetben, ha a pártvezetőség a takisták követelését nem teljesítené, ez a csoport is visszanyeri szabad rendelkezési jogát és önállóan fog további politikájáról határozni.

Az Universul mai száma részletesen közli a Goldis frakció kiválásának és kormányba való belépésének történetét. Goldis arra kérte a lapot, hogy részletesen közölje az eseményeket történeti sorrendjében, mert ily módon a Goldis frakció elhatározásának indoka mindenki előtt nyilvánvaló lesz.

A lap szerint már március 29-én hétfőn délután 3 órakor még mielőtt Jorga öfelsége előtt audencián jelent volna meg, a Goldis frakció közölte a nemzeti párt vezetésével végleges elhatározását.

E szerint Goldisék kilátásba helyezték a legszorosabb együttmű-

ködést a nemzeti párttal kormányrajutás esetén, sőt még akkor is, ha ellenzékbe kellene átmenni. Az együttműködésnek feltétele az volt, hogy

a nemzeti párt minden körülmények között kösse meg az egyezséget a kormányalakításra nézve a parasztpárttal, vagy ha ez nem is sikerülne, legalább is az országos választásokra nézve állapodjanak meg közös választási listával.

Ha a nemzeti párt ezt az egyezményt nem tudná megvalósítani és ha a király elé külön miniszteri listát terjesztene és nyomdon egyedül kívánná megkísérteni a kormányalakítást, ebben az esetben a Goldis csoport a maga részéről

elhárít minden felcölősséget és visszanyeri teljes akció szabadságát és kilép a pártból. Ezt a határozatot a nemzeti párttal, a párt vezetésével

még azelőtt közölték, mielőtt Jorga öfelségénél kihallgatáson jelent meg és az önálló listát előterjesztette.

Mint ahogy a nemzeti párt a Goldis csoport ultimátumát nem teljesítette, minden indoka megvolt a frakciónak arra, hogy önálló politikát folytasson és résztvegyen az Averescu kormány megalapításában.

A politikai körökben általában az a vélemény, hogy a nemzeti párt a Tace frakciót sem fogja tudni megtartani és ez esetben olyan vereségeket szenved, hogy kénytelen lesz teljesen megváltoztatni az eddigi programját és szellemét. Sokan azt hiszik, hogy a nemzeti párt a Goldis csoport kilépése folytán megszünt jelentékeny politikai szerepet játszani és további érvényesüléséhez föltétlenül az válik szükségessé, hogy valamelyik kisebbségi frakcióhoz csatlakozzék.

Mi lesz Nagyvárad új tanácsával Jacob József fontos megbízatásokkal holnap érkezik Bukarestből

A természetes izgalom, amelyben a községi választások és még inkább a kormányválság miatt napokon át élt a város, nehezen csillapodik. A kormányra került párt nagyvárad tagozata feltűnés nélkül intézi az ügyeket és érdemleges nyilatkozat tételére egyikük sem hajlandó.

Mindössze annyit mondanak, hogy Jacob József dr. a tagozat alelnöke tegnap hajnalban Bukarestbe utazott, hogy a központi pártvezetőség utasításait átvegye. Valószínű, hogy Jacob József dr. pénteken délután már mint Bihar-

megye és Nagyvárad város preiektusa, esetleg, mint a belügyminiszterium vezérttkára érkezik haza.

Az új helyzettel kapcsolatban felmerül még a községi választás kérdése is. Sokan tudni vélik, hogy az Averescu-kormány a községi választásokat általánosan érvénytelennek deklarálja és kinevezi a községi tanácsokat, amelyeket csak az új parlament összeülése után váltanak majd fel a választott községi tanácsok. Persze, mindezek csak kombinációk.

Izgalmak a váradi nemzeti pártban Belép-e dr Lazar Aurél a kormányba?

Előre látható volt, hogy Goldis Lászlónak, a nemzeti pártból való kilépése éreztetni fogja hatását a párt váradi életében is. A községi választás eseményei különben már kirobbantották azokat az ellentéteket, amelyek a párt egyes tagjai között fennállanak. Most pedig az a kérdés foglalkoztatja a párt tagjait, hogy akad-e Goldisnak Nagyvárad-

ról is követője. Tudvalevő dolog, hogy Goldishoz legközelebb dr Lázár Aurél állott, aki az új kormány megalakulásának hírére Bukarestbe utazott és onnan csak tegnap érkezett vissza. Bár Lázár Aurél a sajtó képviselőinek nem nyilatkozott, elejtett megjegyzéseiből és a zárt ajtók mögől kiszivárgott hírekből arra lehet következtetni, hogy a nemzeti-

pártból való kilépése már befejezett dolog, amely egy értékes kinevezéssel egyidejűleg fog megtörténni. Vannak, akik már tudni vélik, hogy

dr Lázár Aurél az Averescu kormány igazságügyi államtitkárává fogják kinevezni.

Tudomásunk szerint a nemzetipárt váradi tagjai közül hivatalosan még senki sem lépett ki. Jellemző azonban, hogy a párt nevében néhány nappal ezelőtt megjelent s a kilépéseket erőlyesen elítélő nyilatkozatnak ma már nem akad gazdája. A Lázár-ellenes frakció vezére

Dr Roxin Tódor ma hazaérkezett Bukarestből és kijelentette, hogy továbbra is kitart Maniu mellett.

Ebben a pillanatban tehát ez a helyzet. Bizonyos azonban, hogy ma, vagy holnap tisztázódni fog az a kérdés, hogy lesznek-e a nemzeti pártnak Váradon is disszidensei, vagy sem.

Nagyvárad úrfolyamok

Magyar korona	292	—	295	—	penz
Dollár	4225	—	443	—	—
Cseh korona	717	—	720	—	—
svájci frank	4680	—	4690	—	—
Osztrák shilling	3420	—	3435	—	—
Francia frank	840	—	850	—	—
Angol font	1160	—	1185	—	—

Kehrling Béla átlerja a Magyar Athletikai Clubbal

— Budapesti tudósítók tavorata —

A magyar sportvilágnak szenációja van. Kehrling Béla, a többszörös magyar tennisz világbajnok kilépett eddigi klubjából a MAC-ból. Kilépése mindenütt óriási feltűnést keltett és az újságírók kérdésekkel ostromolták a világbajnokot kilépésének okai felől.

Kehrling kijelentette, hogy a MAC tenniszszakosztályának vezetőivel támadt differenciái miatt vált ki a klubból. Ha a differenciákat elűntetik, hajlandó kilépését visszavonni. Beavatott helyről közli, hogy a MAC tennisz szakosztálya a játékosoknak olyan kedvezményeket sem nyújtott, amilyenekre minden amatőr versenyző számot tarthat. Ezért a MAC több játékosa elégedetlen.

Husvétli gyermekmatiné az Apollóban.

Vasárnap és hétfő
dél előtt fél 11 órákor
színpad kerül

8-8 felvonásos
vigjáték műsor

Chaplin, Mac Sennel
Horomboy stb.

HIREK

* **A Dunabizottság Párisban.** Párisból táviratozzák: Daniellou államtitkár, a Dunabizottság tagjai tiszteletére bankettet adott, amelyen a jugoszláv-, magyar-, román-, cseh és német bizottsági tagok vettek részt.

* **Új járásbíró.** Az igazságügyminiszter dr. Stupariu János krasznai albirót áthelyezte a Nagyvárad városi járásbírószékhez, a lemondott dr. Chisin Jenő büntetőbíró helyére. Dr. Stupariu — mielőtt a bírói pályára lépett — Nagyváradon volt ügyvédjelölt.

* **Személyi változás a nagyváradai Táblán.** Panu D. Tirsusz táblabíró a nagyváradai Táblától a brassói Táblához főügyésznek áthelyezték. Helyébe Praporgescu Stefan táblabíró jön Váradra. Praporgescu éveken át a kolozsvári törvényszék elnöke volt.

* **Alfár Bota György közoktatási főfelügyelő elhelyezése.** Az a hír keringett az elmúlt héten Nagyváradon, hogy Bota Györgyöt, a nagyvárad közoktatási kerület főfelügyelőjét a minisztérium elhelyezte innen. Mind a román, mind a kisebbségi tanárok körében kellemetlen benyomást tett ez a hír, mert Bota György főfelügyelő személyében mintegy zálogát látják a zavartalan, békés munka lehetőségének. Már kollektív lépést készült tenni a várad tanári kar, amidőn bebizonyosodott, hogy Bota György áthelyezése hírének semmi komoly alapja nincsen, amint hogy a kormányváltozás sem érinti Bota György pozícióját. A tanári és tanítói kar ezt meglelégedéssel regisztrálta.

* **Halálozás.** Schwarcz Gyula földbirtokos tegnap éjjel rövid szenvedés után meghalt. Az elhunyt a háború előtt Biharvármegye nagybirtokos társadalmának egyik legjelentékenyebb tagja volt. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

* **Nagy szappanvásár az Angyal drogériában.**

* **Öngyilkos lett egy pesti urilány.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Boros Margit 26 éves budapesti urilány anyja halálának évfordulóján mellbelötte magát. Az öngyilkos urilány bankhivatalnoknő volt és nemrégiben nővérével Sellő István ügyvéd feleségével a Keleti pályaudvaron újságpavillont bérelt. A revolvert egyik régi üzletfele, egy kereskedelmi utazó végtelenesen éppen az évforduló napján hagyta nála megőrzés céljából.

* **Pola Negri-ről.** Jannings-ról, Barbara la Marr temetéséről és sok aktuális filmeseményről közöl cikkeket a „Film Riport” legújabb száma, amely közli a rajzpályázat eredményét, új rejtvényeket, a Rod la Rocque és Gumar Tolnaes választás eredményét, grafológiát, rádiót, friss film-híreket, a „Deauville és Slonim” című regény folytatását. A gazdagon illusztrált lap kapható minden újságárusnál, ára 10 lei.

* **Menyházafürdő Aradmegyében.** Azok, akik pihenni és felfrissülni vágyódnak, s emellett különféle szórakozásokban, köztük a modern technika legszeszenciósabb vívmányában a rádióban is gyönyörködni szeretnének, — keressék fel a természeti szépségeivel, kristálytiszta uszodájával rendkívül vonzó Menyházát. Az első szezónban nyaralók részére, — (Május 1—Június 25-ig) szobákban és fürdőknél 25 százalékos engedmény van, — míg újságírók és köztisztviselők ezen időny alatt 50 százalékos kedvezményre tathatnak igényt. — Édeklődőknek bővebb tájékoztató céljából készséggel küld prospektust A Fürdőigazgatóság.

* **Elzúllott Tüdös Nagy Ferke.** Valóságos romantikus hős volt Nagyvárad betörő-társadalmában Tüdös Nagy Ferke, akinek neve külön lapon szerepel a rendőrség bünygyi krónikájában. Évekkel ezelőtt még a legtapasztaltabb detektíveket is bémulatba ejtette bravurjaival. A törvény egy ízben huszonötösörös betöréses lopás bűntettéért vonta felelősségre, azonban a betörőkirálynak mindaddig sikerült megmenekülnie a fegyháztól. Legutóbb már csak az amnesztia rendelet mentette meg a jogerősen kiszabott büntetéstől. Tüdös Nagy Ferke még néhányszor szerepelt azóta is a nyilvánosság előtt. Két esztendeje annak, hogy tél közepén átúsztatta a zajló Köröst, minden ok nélkül, csakugy privát passzióból. — Azóta azonban csöndes ember lett belőle. Megunta a hőstettek, a vakmerő gravurokat. Magánpolgári életet akart folytatni, ami nála annyit jelentett, hogy csöndes részeskedésnek adta fejét. Egyszóval elzúllott Tüdös Nagy Ferke, anynyira elzúllott, hogy tegnap

Apolló mozgósínház

Vasárnap hétfő, kedd

Husvétli műsor

A szevillai szirén

Spanyol társadalmi dráma 6 felvonásban

Priscilla Dean legragygóbb alakítása
Izgalmas bikaviadal
Előtte egy pompás burleszk

Vasárnap kezdődik a VI-ik sorsolás.
Jutalom 3000 lei.

A cseh köztársasági elnök osztrák kitüntetése

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: Massaryk köztársasági elnök fogadta Ramek osztrák kancellárt, aki ünnepélyes különkihallgatáson átnyújtotta Massaryknak a nagy érdemrendet a szalagon. A kihallgatás után Benes dísz

lakomát adott Ramek tiszteletére, amelyen üdvözölte az osztrák köztársaság elnökét. Ramek megköszönte az üdvözlést és poharát Massarykra, Benesre és Benesnére ürítette.

este a Calea Victoriein holt rézszen, eszméletlenül talált meg a rendőrség. Tüdös Nagy Ferke ezúttal mint közönséges, rangfokozat nélküli csavargó került a rendőrség cellájába. Ez reá nézve a züllés legnagyobb foka.

* **Törekvés M. T. E.** „Acélhang” hangversennyel egybekötött táncmulatsága a Kath. Körben április 4-én.

* **Husvétli illatszerek**ből nagy választék az Angyal Drogériában.

* **10 százalékos engedményt** kap az, aki Friedmann és Hoffmann kizárólagos nyakkendőüzletében (Rimanóczy-u. 1.) szerzi be szükségletét. Divatujdonságaink megérkeztek. — Állami és banktisztviselők több engedményt kapnak.

* **KOTTA** újdonságok állandóan a Hegedüs Hirlapirodában kaphatók.

Levágott női fej a zsákok közt

— Budapesti tudósítónk távirata —

A Kecskeméthez közeli Alpar községben borzalmas bűntényt fedeztek fel. Vargha János gazdálkodó házának a padlásán a kukoricás zsákok között egy leány levágott fejét találták meg. Megállapították, hogy a gazdálkodó tizenhárom éves leányát megölték, azután levágták a fejét. A csendőrség azonnal széleskörű nyomozást indított és Vargha bémondása alapján előállítottak egy fiatalembert, akiben a gyilkost sejtik. A csendőrség előtt az apa is gyanús.

x Olcsó kottát csak a Hegedüs Hirlapirodában kaphat.

Heyman szinkör

Vasárnap délelőtt 11 órákor

Husvétli
gyermekmatiné
Hamupipőke

Hétfőn délelőtt 11 órákor

Husvétli gyermekmatiné
Maciste vakációzik
Helyőrák 5, 10 lei

Vasárnap, hétfő, kedd
rendkívül
husvétli műsor

A centaur felesége

Metro Goldwin remekmű
7 felvonásban

Főszerepben: Aileen Pringle
Eleonor Boardmann és a
dallás John Gilbert,
a »SFINX« főszereplői.

A kedvezményes és szabadjegyek az ünnepek alkalmával nem érvényesek.

Husvét után jön

Trislán és Izolda

Wagner Richard operájának
zenekíséretével

Mi van a májusi házbérrel?

A türelmetlen váradi házigazdák és a felzúgott lakók

A politika jó narkózis. Az emberek elfelejtik legközvetlenebb bajukat és nem foglalkoznak a szürke és unalmas hétköznapi gondokkal. Pedig ezzel a dolgok legkevésbé sincsenek érintve itt van a többiek közt a májusi házbér problémája és általában a lakáskérdés. Nincs ember Váradon, sőt az egész országban, akit közvetlenül vagy közvetve ne érdekelne a lakásprobléma. A mostani májusi negyed közvetlen küszöbén még senki sem tudja, hogy mennyi házbért követelhet, vagy mennyit kell fizetnie.

Ebben az ügyben kétféle nyilatkozat is látott már napvilágot. A háztulajdonosok szövetségéé, mely már hónapokkal ezelőtt figyelmeztette a szövetség tagjait, hogy jöjjenek van házbért emelni és tegyék meg ezirányban a megfelelő lépéseket. És ezzel ellentétben a bérlők szövetsége arra utasította a lakókat, hogy ne tárgyaljanak a házigazdákkal. Még nem bizonyos, hogy egyáltalában lesz-e házbéremelés, de még ha lesz is, akkor sem tudjuk előre, mi az a többlet, amit a házigazdák követelhetnek.

A májusi házbérdifferencia semmiesetre sem lehet jelentékeny. De már is előreveti árnyékát az a nagy ellentét, amely a házigazdák és a lakók között a lakásprobléma megoldása körül észlelhető. Valósággal a személyes gyűlölködésig megy ez a harc és ha a hatóságok kellő időben közbe nem lépnek, igazi társadalmi villongás keletkezik a probléma megoldása körül.

A májusi házbér emelésre a lakástörvény 48-ik szakasza nyújt módot. Ez a paragrafus a következőképpen hangzik:

A törvény alkalmazásának utolsó évében a bérlő, vagy tulajdonos kérheti a bér kiigazítását az annak esedékessége pillanatában lévő valutáris helyzethez viszonyítva.

Az illetékes döntőbírság ez esetben a törvényben meghatározott külön eljárás szerint dönt.

A törvény világosan megengedi tehát a házbéremelést. De kétségtelen az is, hogy nem a lei vásárló képességének csökkenése, hanem a valutáris értékesítés arányában. Ami nagy különbséget jelent. Az sem vitás, hogy a béremelés csak az esedékesség „pillanatában” eszközölhető, mert hiszen eddig még többször is hullámozhattak a lei árfolyama.

Érdekes, hogy a béremelés el nem fogadásának semmiesetre sem lehet kilakoltatás, vagy felmondás a következménye. Hanem csupán az, hogy a háztulajdonos a döntőbírsághoz fordulhat a bér megállapításáért.

Ezért nem indokolt, ha bármelyik fél kielezi az ellentéteket. A legtöbb háztulajdonos ugyanis már hetekkel ezelőtt ügyvéd útján szólította fel lakóit a megégyezés megkötésére. A laikus közönség körében ez érthető idegességet keltett.

Nem csodáljuk, ha a háztulajdonosok türelmetlenek és szeretnék ha végre visszanyernék szabad rendelkezési jogukat a lakások fölött. De ez a kérdés sem olyan egyszerű. Kislakások ugyan egyáltalán nincsenek és senki sem gondoskodik arról, hogy a bérlők jövedelmüknek és vagyoni viszonyaiknak megfelelő lakások-

hoz jussanak. Országos mozgalmat kell indítani, hogy az új kormány minél előbb készítse elő az átmenetet a felmondási jog visszanyeréséhez. Még kell kezdeni végre a

Nézzé meg

a Rigler cég kirakatát a boulevard Regele Ferdinándon (Rákóczy-uton).

A háztartási ciklus porcellán hetének nyeresémtárgyait láthatja ott.

Valódi márkás karlsbadi porcellán étkezőkészletek.

Hét nagy nyeresemény.

Ma jelenik meg a háztartási ciklus első sorsolásának második száma

Minden nap meg kell vennie és el kell olvasnia az Estilapot, mert minden nap van valami új a sorsolásról.

Ne dobja el az Estilap számait és a háztartási ciklus sorsjegyeit.

Szükségesek lesznek ezek a többi sorsoláshoz is.

kis lakások építését, ha másképpen nem megy, hatósági beavatkozás útján. Az új városi tanácsnak nem lehet ennél fontosabb feladata. A mai anarchisztikus állapot nem maradhat fenn, különösen akkor, amikor a lakások tekintélyes része le van rekvirálva és amikor még mindig folyik az egész lakások rekvirálása még mindig zavartalanul folyik.

Aki rendes olvasója az Estilapnak, az mindent tud, mert az Estilapban mindig minden meg van írva.

Siessen jegyért a Hegedűs Hirlapirodába,

az Estilap husvét vasárnapi matinéjára.

Az érdeklődés már is óriási.

Aki elkésik, nem lehet jelen és nem élvezheti végig a nagy-szerű, vidám és eleven műsort.

Ez a matiné lesz a husvét szenzációja.

Előjegyzéseket nem fogadhatunk el.

Ekkor sorsoljuk ki az első sorsjáték jutalmnyereményeit, összesen

harmincezer lejt.

Nyolc nyeresemény lesz.

Ahol a püspök és polgármester félholtra verik egymást

Cetinéből jelentik: A hajdani montenegrói királyság fővárosa megtartotta jellegzetes vonásait, annak ellenére, hogy Jugoszláviába kebeleztek be.

Legutóbb a városi testület egyik bizottsága ülésezett és ezen igazi montenegrói dolgok történtek. A bizottság arról tanácskozott,

mi történjék azokkal az evőeszközökkel, amelyeket Sándor szerb király megvendégelésére vásároltak?

Amikor, — magyarázta Hrizsics polgármester — Sándor öfelsége Cetinjébe készülődött, elhatároztuk, hogy ősi szokás szerint megvendégeljük. De hát itt együnknek sem volt olyan evőeszköz, amelyre a király asztalára lehetett volna tenni.

A képviselőtestület elhatározta tehát, hogy

aranyozott ezüst evőeszközöket vásárol s ezeket helyezi a király asztalára.

Igy is történt s Sándor király jóízűen falatozott az ezüst evőeszközök segítségével. A király elutazása és az ünnepi hangulat szétoszlása után egy puritán bizottsági tag felvette a kérdést, mi történjék most már az evőeszközökkel?

A bizottság ülésén nyomban nyilvánvaló volt, hogy a többség helyesli az ezüst evőeszközök eladását.

Felállott azonban Trankovác püspök, aki erőlesen szembe szállt az ötlettel.

— Akinek jó a mi pénzünk adónak, — hangoztatta a polgármester — akinek jó a mi fiunk katonának, annak legyen jó a mi kanallunk is a levesébe

Ezt a megjegyzést zajos helyes-

léssel fogadták a polgármester hívei. A püspök ismét szólásra jelentkezett s most már indulatosan célozgatni kezdett arra, hogy a drága evőeszközök eladása és bizonyos egyéb vásárlások mögött egyéni hasznok reménye is meghúzódhatik.

— Mit akar ezzel mondani? — pattant fel a helyéről vörösen a polgármester.

A püspök éppen olyan vörösen így kiáltott feléje:

Miért jutott a váradi Ipolyi-hagyaték Magyarország birtokába

A magyar megbízott nyilatkozata a jóvátételi bizottság döntéséről

Hirt adott az Estilap arról, hogy Ipolyi Arnold volt nagyváradi püspök hagyatékának műkincseit Magyarország-nak ítelték Párisban.

Az érdekes ítélet előzményeire, részleteire és kihirdetésére vonatkozólag most budapesti távirat ezeket jelenti:

A Magyar Régészeti Társulat most tartotta közgyűlését, melyen az elnök bejelentette, hogy Cerevich Tibor, aki a kérdésben mint szakértő működött a Párisba küldött delegáció mellett, beszámolt arról, hogy ebben a rég vajdó kérdésben végre döntöttek, még pedig Magyarország javára. Ipolyi Arnold volt nagyváradi püspök gyűjteményének legnagyobb része főleg

primitív olasz mesterek műveiből áll, azonkívül

— Azt akarom mondani, hogy önnek vaj van a fején, tehát hallgasson.

— Az én fejemen vaj? — kiáltotta magánkivül a polgármester.

Lerohant az alacsony emelvényről,

a püspökhöz szaladt s ahogy csak erejéből telt, arculütötte a magasállású papot.

A püspök néhány másodpercnyi kábulat után magához tért és rávetette magát a polgármesterre.

Ügyes kézmozdulattal a gyomrába boksolt s ettől a polgármester elterült a földön.

A püspök ezután még három—négyszer hasbarugta. Ennek láttára a többiek is összeverekedtek s elmondhatatlan tumultus támadt a teremben. Némelyek kést húztak ki a csizmaszárukból és azzal hadonásztak.

A pokoli zajra az utcán tartózkodó asszonyok behatoltak a terembe és sikoltozva könyörögtek a férfiaknak, hogy hagyják abba az istentelenséget. A püspököt és a polgármestert hordágyon viték el.

Új román irodalmi folyóirat Nagyváradon

Az elmúlt napokban nivós román nyelvű folyóirat hagyta el Nagyváradon a sajtót. „Familia” a címe ennek a folyóiratnak, ugyanaz, ami néhai Vulcan József harminc évvel ezelőtt megjelent szépirodalmi lapjaé volt. A jelenlegi „Familia”-t egy kiváló román író és hirlapíró társunk: Mihail Samarineanu szerkeszti. Az első szám tartalmából kiemeljük dr. V. Cotrus előszavát; Jon Dragu kedves novelláját, Samarineanu, Z. Sandu, G. Voievica, J. Cioranescu, George A. Petre és Volbura Poiana finomművi verseit. Constantin Dobos, Teodor Nes, Gh. Bota, Josif Pogan és mások értékes írásai tarkítják még a folyóirat első számát, amelyre kiadótálalában (Str. Take Jonescu v. Körös u. 42.) lehet előfizetni. — Egyes szám ára 10 lej.

igen értékes gobelinek és templomi kegyeszeretek vannak a gyűjteményben, melyeket a nyolcvanas években Ipolyi Arnold a magyar államnak ajándékozott.

Dr. Egrý Aurél, aki a pörben Magyarországot Párisban, a jóvátételi bizottság előtt képviselte, a következőkben foglalta össze a pör történetét:

— Ipolyi Arnold kiváló műgyűjtő és archeológus volt és Európáig ismert volt gyűjteményének igen sok darabja. A nyolcvanas évek vége felé egész gyűjteményét a magyar államnak ajándékozta. A gyűjtemény egy része valóban a Szépművészeti Múzeumba került, a másik része azonban Nagyváradon maradt. A gyűjteménynek ezt a részét 1919 elején sikerült visszajuttatni Magyarországra és Esz-

tergomban, a hercegprimási muzeumban helyezték el.

— A román kormány azonban nem nyugodott bele a dologba és a békeszerződés alapján vizsgálóvetelte a hagyatékot. A békeszerződés a jövőbeni bizottságot jelöli meg annak a fórumnak, amely az ilyen kérdésekben dönteni hivatott. A reparációs bizottság elé került tehát a dolog és itt én képviseltem a magyar kormányt. A tárgyalásokon, amelyek körülbelül egy esztendővel ezelőtt zajlottak le, jelen volt Korányi Frigyes párisi magyar követ és Gerevich Tibor, mint a kérdés szakértője is. A tárgyalások tulajdonképpen ugyanolyan jellegűek voltak, mint a bírósági tárgyalások; a jóvátételi bizottság jogi kollégiuma tárgyalta le azután az eléje került vitás nemzetközi kérdést. A szociális tárgyalás több napig tartott és erősen a részletekre kiterjedő volt. Az ítélet igen nagyértékű műkincseket juttat vissza a magyar állam birtokába.

Jegyezze meg!

**Dreher-
Haggenmacher
Sör**
világmarka!

2466—2

ÉRTESÍTÉS!

Párisból
megérkeztek
a legújabb
divat-ujdonságok
SZILÁGYI
női divataruház
Regele Ferdinand
(Rákóczi)-ut 3. sz.

10.000 lei készpénz!

2491

nyerhet ingyen Gonda Testvérek cipőáruházában minden pár cipő vásárlás után ingyen sorsjegyet kap. amellyel 10.000 leit ingyen nyerhet.

Gonda Testvérek cipőáruháza Bul. Regele Ferdinand 5. sz.
(volt Rakóczi-ut)

Színház

HETI MŰSOR:

Csütörtök: Nincs előadás.

Péntek: Nincs előadás.

Szombat: Nincs előadás.

Vasárnap délután 3-kor: Hamburgi menyasszony, operett repris, új betanulással, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 130.

Vasárnap délután fél 6-kor: Vén gazember színmű, mérsékelt helyárakkal. Sorozat szám 131.

Vasárnap este fél 9-kor: Anna bál, operett ujdonság, bérleten kívül. Sorozat szám 132. Sorsolás első napja.

Hétfő délután fél 3-kor: Bucsukeringő, operett repris, új betanulással, mérsékelt helyárakkal.

Hétfő délután fél 6-kor: Krisztus élete és halála, passió játék, mérsékelt helyárakkal. Sorozat sz. 134.

Hétfő este fél 9-kor: Szép Ilonka operett, bérleten kívül. Sorozat szám 135. Sorsolás második napja.

Kedd: Szép Ilonka operett, kivételesen A bérlet. Sorozat sz. 136.

Szerda: Szép Ilonka operett, kivételesen A bérlet. Sorozat 137.

— Csütörtök, péntek, szombaton nagyheti szünet.

— Husvét első és másodnapján este nagy sorsolás a második felvonás alatt.

— Hamburgi menyasszony, Vén gazember, Bucsukeringő, Krisztus élete és halála. Vasárnap és hétfőn délután 3 és fél 6 órai kezdettel kerül színre ez a gazdag és változatos műsor. Két remek operett, Mikszáth Kálmán örökbecsű színműve és a IX. képből álló gyönyörű Passió játék alkotják a husvétii ünnepi programot, amelyben a közönség megtalál mindent, amit csak az ünnepi hangulathoz megkívánhat. A Hamburgi menyasszony új rendezésben és új szereposztásban megy, a főszerepekben T. Pogány Jankával, Zöldhelyi Annával, Bellák Arankával, Simon Évivel, Tompával, Págerrel, Stollal, Sossal, Tompossal és Berenggel. A Vén gazember vasárnap délután fél 6-kor kerül színre T. Pogány Jankával, Benes Ilonával, Petróczy Alizzal, Tóth Elekkel, Lengyel Vilmossal, Darvassal, Berenggel és Sossal a főszerepekben. Hétfőn délután, ünnep másodnapján fél 3-kor a Bucsukeringő című rendkívül bájos és eredeti operett van műsoron T. Pogány Jankával, Zöldhelyi Annával, Bellák Arankával, Simon Évivel, Szabó Gittával, Tompával, Págerrel, Tompossal, Sossal, Stollal és Berenggel. Fél 6-kor pedig Krisztus élete és halála G. Polgár Mariskával, Petróczy Alizzal, Simon Évivel, Benes Ilonával, H. Körösi Jucival, Tóth Elekkel, Lengyel Vilmossal, Darvassal, Tompossal, Sossal, Stollal és Berenggel. Mind a négy délutáni előadás mérsékelt helyáru. Jegyekről tanácsos előre gondoskodni.

— Anna bál. Vasárnap este az Anna bál kerül színre tizenhatszázszor, ami a legbiztosabb jele annak, hogy az idei szezonban egyetlen operettnak sem volt olyan komoly és az egész szezonra kiható sikere, mint ennek a magyar levegőjű, érdekes meséjű és szép muzsikájú darabnak. A főszerepek a premier szereplők kezében vannak és pedig T. Pogány Jankával, P. Gaizler Lolával, Bellák Arankával, Tompával, Págerrel Stollal, Sossal és Berenggel.

— A színház első sorsolása vasárnap este. Nyeremények: 5 drb. páholy, 10 zsöllye, 10 támlásszék.

— Szép Ilonka. Hétfőn este lesz a reprisze Vörösmarthy gyönyörű költeményéből átírt Szép Ilonka című hatásos nagy operettnak a reprisze. Az előadásnak külön értéket biztosít az, hogy a darabot maga a szerző Vágó Géza rendezi, tehát minden tekintetben meg fog felelni a szerző intencióinak. A gyönyörű operett főszerepeit: P. Gaizler Lola, Bellák Aranka, Simon Évi, H. Körösi Juci, Tompa, Páger, Sós, Stoll és Bereng játsszák. A hétfő esti előadás bérletszünetes, kedden azonban B. szerdán kivételesen A bérletben kerül színre a Szép Ilonka, a repris szereplőivel.

— A színház második sorsolása hétfőn este lesz. Nyeremények: 5 páholy, 10 zsöllye és 10 támlásszék.

— Fanny és a cselédkérdés. Jelenítettük már, hogy a vígjáték együttes nagy ambícióval készül a színház legközelebbi ujdonságára, melynek sokat jelentő címe a Fanny és a cselédkérdés. A kitűnő

vígjáték főszerepeit Jósika Mici, T. Pogány Janka, H. Körösi Juci, Simon Sári, Lengyel Vilmos, Darvas, Stoll, Tompos és Bereng játsszák. A Fanny és a cselédkérdés előadása alatt lép föl Sugár Baba nagyváradi urileány, aki szonokat és táncszámokat fog előadni. A vígjáték ujdonság premierje a jövő héten lesz.

— Szép Ilonka operettet Vágó Béla, a kiváló szerző rendezi.

Tíz évvel tovább és hófehér lesz a fehérműje, ha Mezel színszappan-nal mosja.

Kepes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.

Saját készítményű 2393

sérvkötők, haskötők,

gummi-

harisnyák,

speciális köt-

szerek, női és

férfi övszerek.

Házhelyek eladók

Strada Fúzes-utca és Fácansoron. Rendkívül olcsó árak és kedvező fizetési feltételek

2131

Értekezhetni Topsálnál Str. Lázár Gy. 20. (v. Uri-utca) 56.

DEUTSCH K. I. r. t.

üveg és porcellán nagykereskedés Oradea, Strada Nic. Iorga (Zöldfa-utca) 4.

Nagy husvéti vásár

Külföldi bevásárlási utunk alkalmával sikerült egy nagy cseh porcellángyár teljes készletét végtelen előnyös árban megvennünk és azt f. hó 22-től kezdődőleg Strada Nicolae Iorga (Zöldfa-utca 4 sz. alatti) üzlethelyiségünkben

eddig nem létezett olcsó árakon fogjuk forgalomba hozni

Mindenki saját érdekében cselekszik, ha szükségletét mielőbb beszerzi!

Senki sem vehet új ruhát

**az százalékkal emelték a textil-áru behozatali
adóját — Mit mond a váradai kereskedő és a szabó?**

Bratianu-kormány négy es uralmának pénzügyi politikája katasztrofális mértékben súlyosította alá a lej árfolyamát. Az ország valutájának árfolyója a minimálisra csökkent és az amugy is ezer lejjel küzdő kereskedőknek valóban nyaktörő próbatételeket kell végezniök, hogy egy külföldi lejárót rengeteg tudjanak. A távozó liberális kormány most egy olyan kezdeménnyel fejezte be a bajt, mely nemcsak az érdekelt kereskedő osztályt, de az ország valamennyi polgárát egyaránt megérinti.

Ma jelent meg ugyanis a legújabb vámigazgatóság rendelkezése, amely azt a szinte hihetlennek látszó rendelkezést tartalmazza, hogy

a textil-áruk vámtételét azonnali hatállyal száz százalékkal emelik.

Ma, amikor a ruházkodás, úgy is a legnehezebb feladatok közé tartozik, ennek az ingedezésnek az életbeléptetése jelent azzal, hogy száz lejjel közül csak négy-öt lesz a kellemes helyzetben, egy ruhát tudjon csináltatni agának. Hogy egyszerű példával illusztráljuk az esetet, tegyünk talán a következőt:

— A régi vámtétel a textil-árknál eddig 300 lej volt kifizetendő. Egy ruhára való szövet (másfél méter szövet egy ruhára) váma körül 600 lejt tett. Ez a vámtétel most kerek 900 lejre emelkedett. Nem nehéz tehát kiszámítani, hogy az új vámtétel milyen drágulást okoz elő.

Az ügyre vonatkozóan megérdeztük ma délelőtt egyik legnagyobb váradai textilárufőnököt, aki a következőt mondotta:

— Első pillanatra még fel sem tűnhet az a kár, amely a textil-árak vámtételének száz százalékos emelésével fog járni. Itt fekszik rengeteg áru a raktáron, amelyek értéke ugyan ezáltal emelkedett. Ezzel szemben azonban képtelenség lesz ezt a holtitokét gyakorlatilag kihasználni. El sem képzelhető, hogy a publikumra átvihetők a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett ezek a horribilis vámtételek.

— Amennyiben az új kormány legelső revíziót nem fog alkalmazni — az ország textiláru kereskedelmének csődje szinte elkerülhetetlennek látszik.

Egyik legjobb nevű szabó-főnöke a következőket mondotta:

— Így is a legnagyobb megerőltetésünkbe került, hogy a várhoz szükséges összegeket a külföldi szövetekért előteremtjük. A száz százalékos tarifaemelés még a gondolatát is kizárja annak, hogy cseh vagy pláne angol-áru importáljunk. A belső szövetgyárak gyártmányai pedig sem minőségükben pedig izlés dolgában nem tud-

ják megközelíteni a külföldi piacot. Amennyiben ezek a vámtételek komolyan életbenmaradnak,

Lovászy Márton tegnap Budapesre érkezett

— Budapesti tudósítónk távirata —

A magyar emigráció likvidálásának első komoly megnyilvánulása az a tény, hogy Lovászy Márton, a magyar emigráció polgári jobbszárnyának évek óta önkéntes száműzetésben lévő vezére a Jövő című emigráns lapnak Garami Ernővel volt szerkesztője, — tegnap este Bécsből

abban az esetben existenciális érdekünk lesz súlyosan veszélyeztetve.

— Egy jobb ruha ára már ma is oly tulmagas, hogy fele annyi rendeltetést sem kaptunk tavaszra, mint az elmúlt évben. Országos akciót kell indítani, a magas vámtételek leszállítására.

megérkezett Budapestre. Viszszatérése előtt kormánykörök hangoztatták, hogy Lovászy hazatérésének semmi akadályja nincs, mert csupán sajtóvétségért folyik ellene eljárás, ezek pedig jelentéktelenek. — Lovászy az utóbbi időben az emigráció politikájától teljesen távol tartotta magát.

Váradai örökösök csalódása egy huszmillió dolláros amerikai örökség körül

Huszmillió dollár? Ennyi pénz nincs is talán a világon. Így kiáltott fel az egyik nagyváradai Czigler vagy egy fél esztendővel ezelőtt, amikor végigjárta az európai sajtót a hír, hogy New-Yorkban elhalálozott egy Czigler Vilmos nevű üveggyáros, aki után nem maradt sem örökös, sem végrendelet, hanem csak (csekélység) huszmillió dollár, az kerek számban ötmilliárd lej, ennyi pénz igazán fölülmul minden váradai fogalmat, sőt képzeletet is. A szenzációs hírre megmozdultak a váradai Cziglerék, amint hogy megmozdultak a világ összes Cziglerai, hogy bejelentésük igényüket a nem mindennapi örökségre. A váradai Cziglerék, szám szerint mintegy kettőszázan ügyvédek fogadtak és sürgős irást menesztettek New-York állam kormányzóságához, sürgős és részletes irást arról, hogy a népos Czigler nemzetségnek melyik ágához szerencsések tartozni. Voltak ezek között a váradai Cziglerék között keresztények és zsidók, voltak magyarok, voltak szászok, de fajra és felekezetre való tekintet nélkül egyazon óhaj fűtötte valamennyit: megszerezni a huszmillió dolláros amerikai örökséget.

Próba-szerencse ... A váradai Cziglerék azonban, éppen úgy, mint a világ összes Cziglerai, keservesen csalódtak. — Tegnap ugyanis megérkezett Nagyváradra New-York állam kormányzóságának válasza, amely is kiméletlen határozottsággal közli, hogy örökségről pedig szó sincs. Igaz ugyan, hogy New-Yorkban meghalt egy Czigler Vilmos nevű dúsgazdag üveggyáros, aki után huszmillió dollár értékű hagyatéka maradt, az is igaz, hogy néhai Czigler Vilmos nem hagyott hátra végrendeletet, de viszont hagyott hátra egy törvényes és eleven fiút,

aki annak rendje és módja szerint beült a nagy örökségbe és élvezi ma is a huszmillió dollárt ...

Szóval: egy kis amerikai fiú örökösön mulott kétszáz váradai Czigler szerencséje.

Április elseje

ooo

Régen volt, amikor még az embereknek kedvük volt azzal is törődni, hogy április elsején holmi bolondságot kövessenek el. Nagyon is megszoktuk a bolondságokat manapság, semmi érdekesnek tartanók élni az április elseje tradícióival és bolondot üzni ezzel is, azzal is. Az sem megy immár ünnepszámba, ha nevetnek egymáson az emberek: mi szükség van ehhez április elsejére? Pedig de jó volt egy kicsit április bolondját járattatni azzal, akit szerettünk és egy napig — úgy nevetni rajta, hogy azért komolyan vegyük. Most is jó volna egy kis áprilisi bolondság: bosszuság, tévedés, kellemetlenség, olyan, amiről — legalább egyszer — kiderülne, hogy áprilisi tréfa volt csupán. Milyen jó volna, ha minden nap áprilisi bolondját járattuk velünk ...

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 21450.

BERLIN 12355 — PARIS 1805 —
NEW-YORK 51903 PRAGA 153850
LONDON 2524 — B.PEST 7265
BECS 7325 —

Mindenki kacagni fog

ha ott lesz
az ESTILAP husvétii matinéján

Charlie Chaplin kötéltáncos lesz

Charlie Chaplin hetek óta különös studiumokat folytat Hollywoodban. Leckét vesz egy hivatalos kötéltáncostól és állítólag igen jó tanítványnak bizonyult. Piruettek nem tud ugyan még csinálni

a kifeszített drótkötelen, az egyensúlyozás művészetét azonban már nagyon jól elsajátította

és a legjobb úton van ahhoz, hogy elsajátítsa a metier trükkjeit is.

Könnyű kitalálni, hogy nem szeszélyből, vagy sportból szánta rá magát Chaplin a veszedelmes mesterségre. Legközelebbi filmjéhez van szüksége rá. „Cirkusz” lesz ennek a filmnek a címe és

nagy része ténylegesen egy cirkuszban játszódik le.

Charlie Chaplinnek cirkuszi mutatványokkal kell benne produkálnia magát és a kötéltáncolás csak egy része lesz produkcióinak.

Kétségtelenül ez lesz a legnehezebb része alakításainak, mert nemcsak trükköket kell produkálnia a dróton, hanem

megszokott csavargókosztümjében, tehát többek között széles, otromba cipővel kell kötéltáncos gyanánt debutálnia.

Ezekért a cipőkért egyébként sok ezer dollárt ajánlottak már a nagy filmkomikusnak, de nem volt haj-

landó megválni tőlük. Ez a pár cipő ugyanis szimbóluma Charlie Chaplin karrierjének. Végigkísérte minden szerepében a vaudeville-színpadtól pályafutásának mai állomásáig és Chaplin valóságos festiként őrzi a kitaposott bakancsokat.

Páncélszekrényében tartja zárva kétségbeesett souvenir-vadászok elől

és az a terve, hogyha egészen kiöregednek és tulrongyosak lesznek már ahhoz, hogy felléphessenek a nagy nyilvánosság előtt, vitrint épített számukra, amelyben hozzáférhetetlenül nyugalomban kerülnek.

Lehet, hogy a kötéláncosok kalandok miatt erre a nyugdíjazásra idő előtt sor kerül. Charlie Chaplin nagyon megdolgoztatja mos hűsleges cipőit és ma még egészen bizonytalan, hogy az United Artists Corporation, amely kibocsátja Chaplin filmjeit, mikorra tüzi ki az új Chaplin-premiert.

Özv. Schwartz Gyuláné született Gyémánt Fanchon, **Erzsike** férjezett Molnár Károlyné és **Magda** leányaival a sors csapásától agyongyötörve tudatja, hogy a legodaadóbb, leggyöngédebb férj, a legszeretőbb apa

Schwarcz Gyula

sulyos szenvedések után ki-szenvedett.

Temetése f. hó 2-án, pénteken délután 4 órakor megy végbe Cosbuc (Szalárdi)-utca 1. szám alatti gyászházból.

Oradea, 1926. április 1.

Soha el nem felejtünk, örök-ké gyászolunk!

Primăria oraşului municipal Oradea
Secția tehnică.

5260/926.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a város árlejtési bizottsága az 1926 évben vállalati regiben teljesítendő aszfaltburkolat-javítási munkálatokra f. évi április hó 24-én d. e. 11 órakor nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást tart. Ajánlatokat csak a városi mérnöki hivatalnál (Városháza II. emelet 2. sz.) díjtalanul beszerezhető ajánlati úrlapon lehet tenni, amely az árlejtési és műszaki részletes feltételeket is tartalmazza. Az ajánlatok a fentjelzett időpontban a bizottság elnökének kezeihez nyújtandók be 50.000 lei bánatpénzzel együtt készpénzben vagy államilag garantált értékpapirban.

Oradea, 1926. március 31

Köszeghy József

v. főmérnök
műszaki tanácsos

Kölött costum- és kabát-
különlegességek érkeztek
az

Old-England-ba.

Telmányi Emil tegnap esti koncertje

Tegnap este folyt le a Katholikus Körben Telmányi Emilnek, a ragyogó nevű magyar hegedűművésznek egyetlen hangversenye, amelyen a szintén pompás tehetségű Kósa György

zongoraművésszel együtt lépett fel. Az erdélyi származású Telmányi most Koppenhágában él, ahol egy nagyobb orchesternek a dirigense. A lehiggadt tudású és fölényes készségű Telmányi két esztendő előtti váradi koncertje óta is megkapó változáson ment át. Előadói művészete még kristályosabb, mint valaha, s újabb lendületéhez — a tájékozottabbak tudomása szerint — csodálatos zengésű és több millió lejért vásárolt Guarnerius hegedűje adott impulzust.

A Tartini-sonáta finoman cizellált előadása után Beethoven: Kreutzer-sonátáját játszotta Telmányi a konzertiális Kósa Györggyel. Különösen a második tételbe vittek tökéletes stílust, de a harmadikban a tulzott tempó és a hegedű markánsan hangsúlyozott szereplése a produkció rovására ment. Telmányi szólószámai között a Mozart hegedűverseny volt a legimpozánsabb teljesítmény. A kevésbé ismert koncert, amely Joachim kottatárában fekszik évtizedeken át ismeretlenül, üde szépségével, a Don Juan opera motívumaival elragadó volt Telmányi előadásában. A technikai megoldás másodrangúsága Telmányinál természetesen, s így a stílus tisztasága a maga őszinteségében bontakozott ki. Ezután még a Schumann: Románcával és Wienavszky: Valse caprice-jével aratót frenetikus sikert.

A Váradon nagyon népszerű Kósa önálló számai is adott. Kár azonban, hogy a klasszikus műsorba nehezen illő Bartók modern

kompozíciójával, sőt az ezeknél is modernebb saját szerzeményeivel állt a közönség elé. Ez csökkent a sikerén, bár ünnepe így is lelkes volt.

MOZI

— A husvéti ünnepek alatt is az Apolló műsora vezet! A szevillai szíren a legérdekesebb spanyol társadalmi dráma, melynek egyik főmozzanata a bikaviadal főszereplő: Priscilla Dean.

Minden 100 leien felüli vásárlónak husvéti ajándékot adok.

*Jelszó: olcsó, friss
finom csokoládék,
figurák, tojások, dísz-
dobozos desszertek a
legjobbák és legolcsóbbak*

**Horevitznál,
Szinház-utca**

Erdős Renée legújabb regénye

**BÁRÓ
HERZFELD CLARISSZ**

Ára: 395.— Lei.

Kapható

a Hegedűs Hírtápiórában.

Videki megrendeléseket azonnal intézzük.

Mindenki husvétal

Üvegárukat,
Porcellánárukat,
Fayence edényt,
Zománczott főzőedényt,
Evőeszközöket,
Kávédarálót,
Husvágógépet,
Konyhafelszerelést,
Likörös üvegeket,
Demont — Kosárüveget,
Ajándéktárgyakat,
Parfümös üvegeket,
Ebedő étkezőkészletet
Üvegkészleteket

**Legolcsóbban,
gyári áron alul
beszerezhet**

Gyógyszerészeknek

üvegek,
tégelyek és
forma parfümös
üvegeket
eredeti
gyári árakban
**azonnal
szállítunk**

Kereskedőknek külön árak!

Fratii KOMLÓS Testvérek

nagykereskedés, gyári raktár
Oradea—Nagyvárad, Jorga M.
(Zöldfa)-utca 13. Telefon 3-72

x Olcsó kottát csak a Hegedűs Hírtápiórában kaphat.

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 7.

**Kidobunk
E HÓNAPBAN**

10000 PÁR

**ELSŐRENDÜ
DERBY CIPŐT
UJONNAN MEGNYITOTT
SELEJTÉS CIPŐOSZTÁLYUNK-
BAN STR. NIC. JORGA (ZÖLDFÁ U) 7**

**DERBY CIPŐGYÁR R.T.
SIÉSEN VÁSÁROLNI!**

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 7.

Érdekes fordulat az Amerikába szökött két pesti igazgató ügyében

— Budapesti tudósítónktól —

Emlékeztetés — és az Esti-
nap is több ízben hirt adott róla
hogy egy nagy budapesti
szövetérsaságnak két igaz-
gatója Amerikába szökött, s
hónapok óta próbálják a
magyar hatóságok keresz-
tüladni a kiadatásukat. Most a
Munkaügyi Minisztérium rész-
vételével Mezőgazdasági rész-
vételével Amerikába szö-
kött igazgatóinak: Kovács
Gyulának és Fábrián Gyu-
láknak ügyében érdekes fejle-
dések állottak be. Legutóbb
a magyar amerikai bíró el-
utasította a budapesti rendő-
r távirati kiadatási kérel-
mét, de nem helyezte Ková-
csot és Fábriánt szabadlábra,
nem rövid úton átadta őket
bevéándoriási atóságnak, a
hely — Washingtonban kibo-
rázott letartóztatási parancs
alapján — megindította ellenük
deportálási eljárást.

Ez az eljárás e pillanatban
még nem fejeződött be és na-
yon kétséges, hogy deportá-
lással fog-e befejeződni. Az
első kihallgatás a letartóztatot-
ták győzelmével végződött. Ma
mindketten szabadon vannak.

Fábrián Gyulát 2000 dollár
biztosíték ellenében, amit
new-yorki rokonai tettek
le, bocsátották szabadon.
Kovács Sándort, pedig be-
csületeszóra, feltételesan.

Végző döntést a munkaügyi
minisztérium fogja meghozni.
Szukor Mór neves newyorki
magyar ügyvéd, aki a kiadatási
eljárás során a konzulátus kép-
viselője volt, a következőben
magyarázta el jogilag a tör-
vényt:

— Deportálni valakit, ki az
Egyesült Államokba már törvénye-
sen bejutott, csak két okból lehet.
Az egyik az, hogy marasztaló ítél-
letet hoztak ellene odaát, a másik
pedig, hogy az illető beismeri va-
lamilyen bűncselekmény elköveté-
sét.

Ha valaki lopott, zsarolt vagy
sikkasztott odaát, de nem
jelentette el és itt tagad, nem
deportálható.

Ugy Kovács, mint Fábrián tagadott.
Kovács különösen vehemensen
tagadta ártatlanságát és Fá-
brián eleln fordult. Azt vallotta ál-
lítilag, hogy Fábrián beismer-
te előtte a sikkasztást és azt, hogy a
pénz egy részét Montecarlóban el-
hártyázta. Kovács ezzel koróna-
nu szerepére vállalkozott. Az
ügy végző kimenetele már most
attól függ, hogy Washingtonban a

munkaügyi minisztérium

elfogadja-e bizonyítéknak Ko-
vács vallomását Fábrián el-
len?

Ha nem fogadja el, mindkettő el-
len megszüntetik az eljárást, ha
elfogadja, Fábriánt valószínűleg de-
portálják. Kovács helyzete min-
denesetre előnyösebb, de itt ma-
radásához neki is a munkaügyi mi-
niszterium jóváhagyására van
szükség.

A magyar hatóságok ezután
aligha fogják Kovácsot és Fábriánt
vizontlátni, mert ha ők félnek et-
től a vizontlátástól, otthagynak
a biztosítékot és becsületeszót Elis
Islandon egyaránt. Elég nagy
Amerika ahoz, hogy elbujhassanak
az esetleges keresetelés elől.

Kisiklott a kolozsvári gyorsvonal

Szerencsétlenség nem történt

Ma reggel nem kis riadalmat
keltett a váradai pályaudvaron
hozzátartozókra váró utasok
között az a hír, hogy a reggel 8
óra 40 perckor érkező kolozs-
vári személyvonat csak több-
órás késéssel a déli órákban
fog megérkezni. Az óriási ké-
sést az idézte elő, hogy az éj-
szakai gyorsvonal három ko-

csija Virágosvölgy és Borzs
állomások között kisiklott és a
pályatestet megrongálta. A
pályát kijavították és a gyors
kis késéssel a reggeli órákban
meg is érkezett Nagyváradra.
A személyvonat csak az ebéd-
utáni órákban fog befutni. A
katasztrófának nincs emberál-
dozata.

Nem igaz, hogy a város nem tudja fizetni a tisztviselőit

Sőt a nyugdíjasok illetményét jelentékenyen
felemelte

A nagyváradai városi tisztvi-
selők, de különösen a nyugdíja-
sok körében érthető izgalmat
okozott az az ellenőrizhetetlen
forrásból származó hír, hogy a
városi pénztár ellátmány hiján
nem tudja megkezdeni elsőjén a
tisztviselők fizetésének kifizé-
tését.

A nyugdíjas tisztviselőknek
egy kisebb csoportja különben
személyesen is bennjárt szer-
kesztőségünkben és kétségbe-
esett szávakkal kértek fel ben-
nünket, intervencióra.

Azonnal érdeklődtünk a vá-
rosházán, ahol Benedek
Aladár pénzügyi tanácsos az
alábbi megnyugtató kijelenté-
seket tette előttünk:

— Az elterjedt híreknek
semmi pozitív alapjuk nem
volt. Még idejekorán gondos-
kodtunk kellő fedezetről és a
városi pénztár minden fennaka-
dás nélkül megkezdte a tiszt-
viselők illetményeinek kiuta-
lását.

— A nyugdíjas tisztviselők
— folytatta nyilatkozatát Be-
nedek tanácsos — eddig is 3-án
és 4-én kapták fizetésüket. Ma
annál is inkább nem lehet ok a
nyugtalanosságra, mert éppen
most készült el a nyugdíjas
tisztviselők új fizetési táblá-
zata.

amely 40—50 százalékos
többletet jelent és ezenki-
vül folyósítjuk még az ará-
nyosítás folytán megállá-
pított nyugdíjpótlékot is.
Hogy milyen előnyöket je-
lent ez, arra talán jellemző
az, hogy egy szolga özve-
gyének az eddigi 300—400
lej helyett 800—900 lej ha-
vi nyugdíjat adhatunk.

Természetesen ilyen arány-

Az orosz szovjet demarsa Kínához

Moszkvából jelentik: A szov-
jetkormány a pekingi központi
kormányhoz és a kantoni kor-
mányhoz tiltakozó jegyzéket
intézett az orosz tiszték meg-
büntetése és kiutasítása miatt.
A demars magyarázatot és ün-
nepélyes kijelentést követel.

hogy Kína politikája Szovjetor-
szággal szemben továbbra is
békés lesz és kártérítést köve-
tel egyes orosz gazdasági szer-
vezetek feloszlátása miatt. A
szovjet jegyzéke megtorló in-
tézkedéssel fenyegetőzik.

A magyar miniszterelnök fia nem jegyezte el Mary Lewis színésznőt

— Budapesti tudósítónktól —

Érdekes hír látott a newyorki
lapokban napvilágot. A hír azt uj-
ságot, hogy „Count Bondy von
Bethlen”, Bethlen István gróf ma-
gyar miniszterelnök fia, eljegyezte
Mary Lewist, a Metropolitan Ope-
ra nagytehetségű fiatal szoprán-
énekesejét.

A hír Mary Lewis környezeté-
ből jutott nyilvánosságra,

az újságírók előtt azonban a mű-
vésznő sem pro sem contra nem
nyilatkozott. Bethlen András gró-
fot pedig, úgy látszik, nem tudták
megtalálni a riporterek. Most az-
tán egyik pesti lap newyorki mun-
katársa telefonon érintkezésbe lé-
pett Bethlen András gróffal, aki
a következőket jelentette ki:

— Egy árva betű nem igaz az
egész dologból. Azt sem tudom,
hogyan kerülök belc. Mary Le-
wist ugyan ismerem, de csak né-

hányszor találkoztam vele és
még bizalmasabb barátságban
sem vagyunk. Valószínűleg pub-
licitási trükk az egész. Ha hasz-
nát látja, ám lássa. Én nem tör-
ődöm vele.

Egy nappal azután, hogy Be-
thlen András ezt a nyilatkozatot
tette, Mary Lewis is megafolozta
a hírt. Managerei is nyilatkoztak és
kijelentették, hogy Mary Lewis öt
éves szerződést kötött velük és a
szerződésben kötelezte magát ar-
ra, hogy ezalatt az öt év alatt nem
megy férjhez.

* Ne vásároljon, míg meg nem
győződik arról, hogy a legjobb
minőségű árukat Kertész nél
Avram J. Kossuth-u.) 2. szerez-
heti be. — Gyönyörű csipkék,
bőr keztyűk garantált minőség-
ben, harisnyák gyári árakban.

Visszautasította a pénzügyigazgatóság a Lőblé-szeszgyár bérletére tett ajánlatot

Megírtuk, hogy a kincstár-
nak, a Lőblé-szeszgyár bérle-
tére vonatkozó árlejtési felhi-
vására egyedül a Federa-
Crisul adott be ajánlatot. Az
ajánlatot ma délelőtti bontotta
fel Vasilescu pénzügyi ad-
minisztrátor, amikor is kide-
szte, hogy a Federa 1 millió

lej évi bérösszeget ajánl fel a
kincstárnak. Minthogy pedig a
behajtási törvény szerint a két
évi bérösszegnek fedeznie kell
a kincstár egész követelését (8
és félmillió lej), a pénzügyi ad-
minisztrátor az ajánlatot nem
tartotta elfogadhatónak és azt
visszautasította.

Freund Benjamin ékszerész üzletét

kényszerűségből ideiglenesen Saguna (Kapucinus)-utca 16. alá helyezte át. Órák, ékszert, látszert leszállított árban árul. Aranyat, ezüstöt, briliántot magas árban vesz. 2212

APRÓ HIRDETÉSEK

LAKÁS

KÖZPONTBAN szoba konyhás lakás butorral átadó. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 500

BUTOROZOTT szoba magányos ur vagy házaspár részére kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál. 498

ALKALMAZÁS

RAKTARNOKNAK vagy irodaszolgának ajánlkozik megbízható ember. Cimet Hegedűs Hirlapirodába kér. 470

BOLTI vagy irodaszolgának ajánlkozik Prohászka András, Victoriei (Kolozsvári) utca 39. 493

JÓL bevezetett ügynököt, ki a festék szakmában jártas, helyi piacra alkalmazok. Cim Hegedűs Hirlapirodában. 501

NAPSZAMU munkát v. bejárónőnek ajánlkozom Szőlősi Zsuzsanna, Frank kocsmárosnál. Cele Trei Crisuri (Torna) utca 4. 497

RŐFŐS szakmában jártas kiszolgáló kisasszonyt alkalmazok. Flegman Armin. 499

ADÁS-VÉTEL

BRÉM állatvilágot megvételre keresem. Cim Hegedűs Hirlapirodában. 444

EGY jó forgalmu fűszerüzlet elköltözés miatt átadó. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 485

PRIMA női kerékpár, üvegfalak eladók, Hentes-utca 2. 9.4-ig. 492

Olcso előszezoni Trencsenteplícen (Slovensko)

Lakás, ellátás június hó 15-ig
Kc 40-től. — Visszatérésnél
66% kedvezmény.

Trencsenteplíc csúsz, köszvény-
neuralgiák (ischias) stb. ellen
a legjobb

kénes és iszapfürdő.

A legjobb klíma üfőérelmesze-
sedésnél.

Felvilágosítások: Hegedűs Hir-
lapiroda Bul. Regele Ferdinand

A Biró József-lelepen eladó

előnyös fizetési feltételekkel még a telepen lévő négy legszebb szőlőparcella, ház helynek, nyaralónak alkalmas. Eladó a szőlőben lévő 2 szobás lakásnak alkalmas épület gazdasági udvarral és egy külön telekkel a legnemesebb szőlő- és gyümölcsfajokkal beültetve. Eladó prés, kád stb. felszerelések. Értekezhetni a tulajdonosnál **Biró József** Dorobantilor (Rulikovskij)-ut 8. sz.

HANS Heinz Ewers: India és én című könyvét megvételre keresem. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 252

NAGY gondtól szabadul meg a butorelhelyezésnél, ha megtekinti Art kárpitos, Cosbuc (Szalárdi) u. 9. a Rosenzweig-palota Schnober-ágyát, mely úgy készen, mint megrendelésre már 3500 leért kapható. 2155

JÓKARBAN levő sötétkék férfiföltöny közepertemre eladó. Cosbuc (Szalárdi) utca 11. balra. 495

PETŐFI utcán villatellék és házhelyek eladók. Értekezhetni dr Morvay Zsigmond tulajdonosnál, Josif Vulcan (Nagy Sándor) utca 4. 427

ELADÓ ház Decebal (Vitéz) utca 4. szám, elfoglalható lakással. Bővebbet a háztulajdonosnál. 467

KIADÓ Jorga Miklós (Zöldfa) utcán udvari helyiség irodának vagy üzletnek. Cim: Hegedűs Hirlapirodában. 477

KOCSISZIN jókarban levő eladó, Ispirescu (Óvoda) utca 13. 477

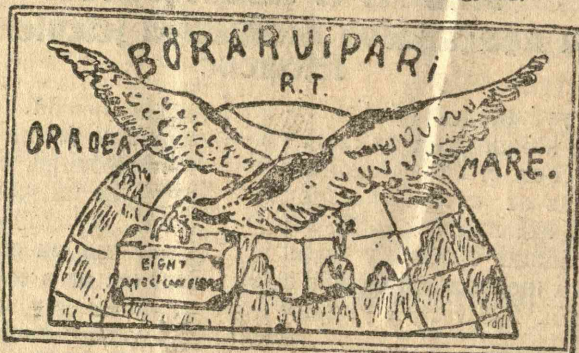
KÜLÖNFÉLÉK

ELEMI, polgári és liceumi (román és magyar szekciós) tanulók tanítását vállalom. román és magyar nyelven felelősséggel is. Címeket a Nagyvárad kiadóhivatalába kérek. Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca 6.

Bőripari Részvénytársaság

Oradea, Calcea Aradului 25.

Az utódállamok legnagyobb bőrárugyára.

Helybeli fiókunkat Regele Ferdinand-uton, Vaislovich-házban (Park-szálló) megnyitottuk és kitűnőnek ismert bőrönd- és bőrdíszmü-gyártmányainkat eredeti gyári árban detail-forgalomba hoztuk. Gyártmányaink tökéletes kivitele és gyári áraink feltétlen versenyképessége minden reklámot feleslegessé tesz és ezen kijelentésünk igazolására kérjük gyártmányainkat vétel-kötelezettség nélkül megtekinteni.

Városi lerakatunk után bármilyen speciális megrendelést, mint mintabőröndök elkészítését, valamint alakításokat és javításokat is vállalunk és záros időn belül teljesítünk.

Mosse 2596

Bőripari Rt.

Tegye el a következő dátumu
Estilapokat

Április 1, 2, 3, 4,
7, 8, 9

Ezeket hozza be 9, 10, 11-én
a kiadóhivatalba, ahol egy
nyerősorsjegyet kap az április
13-án történő sorsolásra,
melyen 7-en nyernek:

1. 12 személyes porcellán készlet
2. 6 személyes étkező készlet
3. 12 személyes szendvics készlet
4. 1 kávé készlet
5. 1 kávé készlet
6. 1 teás készlet
7. 1 mocca készlet

Fehérnem szalon

Str. Princul Carol
Szilágyi Dezső-u. 12

Csipke beendлизést leg-
olcsóbban vállalok.

Krausz

Hasábos, búkk

Tűzifa

méterenként

360 leiért kaphat

Házhoz szállítva

Nagyvárad Tűzifa
és Mésztermelő Rt.

M. Viteazul Nagypiac-tér. Koz-
raktár mögött.
Telefon: 632.

Üzletiathelyezés

Alkalmi butor és szőnyeg üzlet
Castelul 1. (volt Várkapu-utcából)
Cuza Voda (Szacsavay-utca 17)
Beck és Benjamin volt helyisége-
ben, hol mindennemű butorokat
és szőnyegeket a legutányosabb
árban szerezheti be, ugyanott ve-
szek mindenféle használt butoro-
kat, bizonyányi árukat is elfo-
dok, meghívásra házhoz megyek.

Hartstein Jenő
butor és szőnyegárúház
Cuza Voda (Szacsavay-utca 17).

BUTOROK

gyári áron kaphatók a legino-
mabbtól a legolcsóbbig

Steiner butorgyárosnál

Avram Iancu (Kossuth) utca
a volt Faragó bőrüzlet 2138

Tensione Elena

(villa Steinhaches) Abbazia

Családi penzió Elsőrangú
magyar francia konyha
Napl. penzió 35 irdítól.

UJ KÖNYVEK A HEGEDŰS
HIRLAPIRODA KÖLCSÖN-
KÖNYVTÁRÁBAN.

Zsábó Zsigmond: Két Dzsinn 312

Weininger Ottó: Nem és
jellem 314

Zathureczky B.: Ember-
gyűlölő 313

Croker: Más büne miatt 314

Cherbulier: Saint-Maur
kisasszony jegyzése 314

Gorkij M.: Gargyejev
Toma 313

Kisbán Miklós: Maskara 313

Büttner R. L.: Egy rút
kisasszony története (if-
jusági) 313

Dr. Mikes L.: Rejtelmes
foglyok a Szaharában
(ifjusági) 313

Stein A.: Homokba te-
metett városok (ifju-
sági) 314

Gróf Festetich R.: Em-
berek között (ifjusági) 314

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.